

Datum
2020-11-11
Adress
August Palms Plats 1
Diarienummer
STK-2020-1083

Yttrande

Till
[Justitiedepartementet
103 33 Stockholm
Ju.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till:
Ju.L5@regeringskansliet.se]

Remiss från Justitiedepartementet - Slopad straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet **Ju2020/02657/L5**

Sammanfattning

Malmö stad ställer sig huvudsakligen bakom lagrådsremissens förslag. Det är konsekvent att den slopade straffrabatten avgränsas till allvarligare brott. Alltför repressiva åtgärder riskerar att ha motsatt effekt och gruppen unga myndiga mellan 18-20 år betraktas i andra sammanhang fortsatt som mer skyddsvärda än de som har fyllt 21 år.

Yttrande

För att kunna hjälpa unga lagöverträdare att bryta med en kriminell livsstil är det viktigt att de får adekvata påföljder som utgör en grund för stödjande, motiverande och beteendeförändrande insatser. Fokus ska vara att motverka riskfaktorer för att återfalla i brott, i enlighet med det vetenskapliga stödet för att alltför repressiva åtgärder i vissa åldrar ökar risken. Malmö stad instämmer i att det är lämpligt med den föreslagna utformningen av en bestämmelse om slopad straffrabatt för unga mellan 18-20 år så att den riktar in sig på allvarligare brottslighet. En alltför repressiv åtgärd i förhållande till mindre allvarliga och enstaka brott riskerar att få motsatt effekt.

Gruppen unga mellan 18-20 år är i vissa andra sammanhang fortsatt sedda som mer skyddsvärd i lagstiftarens ögon jämfört med de som har fyllt 21 år. Det visar sig exempelvis genom möjligheten att vårda en ung person mellan 18-20 år enligt LVU. I socialtjänstlagen finns vidare bestämmelsen om placeringsformen stödboende för unga mellan 16-20 år. Här är utgångspunkten att en myndig person som inte ännu fyllt 21, beroende på sin sociala situation, kan vara i behov av särskilt hänsyn, stöd och omhändertagande innan det går att ställa samma krav på att han eller hon ska klara vuxenlivet. Den föreslagna bestämmelsen om slo-

pad straffrabatt för allvarigare brott harmoniserar därför med synen på gruppen unga mellan 18-20 år som finns i andra bestämmelser.

De bestämmelser som samtidigt föreslås avseende påföljdsval och preskription medför ytterligare skärpning av straffmätning och påföljd. Möjligheten att göra undantag under vissa förutsättningar för att kunna tillämpa ungdomspåföljder även för personer mellan 18 - 20 år får bedömas som väl avvägda. Det är viktigt att ta hänsyn till de särskilda skäl som kan göra att unga i den aktuella målgruppen har ett vårdbehov enligt LVU och att insatserna inom påföljdssystemet behöver ges av socialtjänsten. Det är samtidigt viktigt att framhålla att särskilda skäl bör användas restriktivt. Det bör därför övervägas om det i författningskommittéerna bör hänvisas till att det vid bedömningen av om särskilda skäl föreligger bör göras en bedömning av möjligheterna att uppnå syftet med ungdomsvården.

Samhällets ansvar för att erbjuda insatser och stöd som syftar till att unga i målgruppen ska återgå till ett mer fungerande liv utan kriminalitet, måste vara tydligt, oavsett om det är socialtjänsten eller Kriminalvården som ansvarar för insatsen. Att Kriminalvården utvecklar sitt återfallsförebyggande arbete är avgörande för att påföljderna för målgruppen ska ge den effekt som lagstiftaren eftersträvar.

Förändringar vad gäller straffmätning och påföljder för unga lagöverträdare och unga myndiga behöver kompletteras med ett tydligt fokus på förebyggande och tidiga insatser på en rad olika områden. Såväl arbetet med att förebygga riskfaktorer för kriminalitet hos barn och unga som att förbygga återfall i kriminalitet måste ske genom samordnade kunskapsbaserade insatser i samverkan mellan berörda myndigheter och aktörer. Det ökade fokuset på brottsförebyggande arbete välkomnas, men förutsätter också att kommunerna och andra berörda parter såsom Polisen, ges rätt förutsättningar och stöd att kunna bedriva ett sådant arbete med kvalitet och effektivitet. Utformning och genomförande av ändringar i bestämmelser kring straffmätning och påföljder behöver följas noga för att kunna bedöma effekterna de får för gruppen unga lagöverträdare, och säkerställa att de bidrar till målsättningen att förebygga kriminalitet och återfall i brott.

Ordförande

.....
Katrín Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Anna-Lena Alnerud
.....

Moderaterna avser lämna in en skriftlig reservation.

Sverigedemokraterna avser lämna in en skriftlig reservation.

Vänsterpartiet avser lämna in en skriftlig reservation.

Centerpartiet avser lämna in ett särskilt yttrande.

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2020-11-11 kl. 13:00-14:00
Plats	Triangeln 1-2 och på distans
Beslutande ledamöter	Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande) Roko Kursar (L) (1:e vice ordförande) Torbjörn Tegnhammar (M) (2:e vice ordförande) Andréas Schönström (S) Rose-Marie Carlsson (S) Stefana Hoti (MP) Emma-Lina Johansson (V) Håkan Fäldt (M) Helena Nanne (M) Charlotte Bossen (C) Magnus Olsson (SD) Anders Olin (SD) Anders Rubin (S) ersätter Mubarik Mohamed Abdirahman (S)
Ej tjänstgörande ersättare	Nils Anders Nilsson (S) Frida Trollmyr (S) Sara Wettergren (L) Måns Berger (MP) Anders Skans (V) John Roslund (M) John Eklöf (M) Tony Rahm (M) Nima Gholam Ali Pour (SD) Rickard Åhman Persson (SD)
Övriga närvarande	Carina Nilsson (S) (Ordförande) (Kommunfullmäktige) Sedat Arif (S) (Kommunalråd) Eva Bertz (L) (Kommunalråd) Simon Chrisander (L) (Kommunalråd) Andreas Norbrant (Stadsdirektör) Tomas Barring (Chefsjurist) Anna-Lena Alnerud (Sekreterare) Jonas Rosenkvist (Avdelningschef) Jan-Inge Ahlfridh (VD Malmö Stadshus AB) Anna Westerling (Ekonomidirektör) Ann Andersson (Budgetchef) Carina Tempel (HR-direktör) Anders Mellberg (Kommunikationsdirektör)
Underskrifter	Sekreterare ..... Anna-Lena Alnerud Ordförande ..... Katrin Stjernfeldt Jammeh Justerande ..... Torbjörn Tegnhammar

Karolina Mecklint (Kommunikatör)
Heléne Norberg (Avdelningschef)
Karin Ringman Ingvarsson (Strateg)
Martin Fransson (Enhetschef)
Magdalena Bondeson (Sektionschef)
Pernilla Mesch (Sekreterare)

Utses att justera

Torbjörn Tegnhammar

Justeringen

2020-11-23

Protokollet omfattar

§368

§ 368 Remiss från Justitiedepartementet - Slopad straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet

STK-2020-1083

Sammanfattning

Justitiedepartementets utkast till lagrådsremiss om slopad straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet avser förändringar för gruppen unga myndiga lagöverträdare mellan 18-20 år. Förslagen utgår från betänkandet Slopad straffrabatt för unga myndiga (2018:85), men med vissa förändringar. Unga mellan 18-20 år som döms till ett brott med ett straffvärde som motsvarar ett års fängelse eller mer ska inte ges någon straffreduktion. Ungdomsreduktionen föreslås vara kvar för mindre allvarliga brott. För unga i denna åldersgrupp ska det inte krävas särskilda skäl för att kunna välja påföljden fängelse om den i övrigt motsvarar brottets allvarlighetsgrad. De särskilda ungdomspåföljderna ska vara förbehållna unga lagöverträdare mellan 15-17 år, men de kan användas för unga mellan 18-20 år, som inte har fyllt 18 år vid tidpunkten för brottet, om det finns särskilda skäl för det. Bestämmelsen om att vissa brott inte omfattas av preskription föreslås också gälla brott begångna av en ung myndig person mellan 18-20 år. Stadskontoret ställer sig i huvudsak bakom lagrådsremissens förslag. Det är konsekvent att den slopade straffrabatten avgränsas till allvarligare brott. Alltför repressiva åtgärder riskerar att ha motsatt effekt och gruppen unga myndiga mellan 18-20 år betraktas i andra sammanhang fortsatt som mer skyddsvärda än de som har fyllt 21 år.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelsen godkänner yttrandet avseende lagrådsremiss om slopad straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet enligt förvaltningens förslag.
2. Kommunstyrelsen översänder yttrandet till Justitiedepartementet.

Beslutsgång

Ordförande Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag med instämmande av Roko Kursar (L).

Torbjörn Tegnhammar (M) yrkar avslag på arbetsutskottets förslag till yttrande och yrkar på följande förslag till yttrande:

"Kommunstyrelsen ser positivt på att åtgärder nu vidtas för att myndiga personer som begår brott ska mötas av riktiga straff. Det är dock beklagligt att utredningen inte når hela vägen fram. Kommunstyrelsen förordar att straffrabatten för unga ska avskaffas i sin helhet. Det är oerhört viktigt för brottsoffrens möjlighet till upprättelse att deras förövare får ordentliga straff. Kränkningen är inte mindre bara för att förövaren är under 21 år."

Magnus Olsson (SD) yrkar bifall till Torbjörn Tegnhammars (M) yrkande.

Emma-Lina Johansson (V) yrkar avslag på arbetsutskottets förslag till yttrande och föreslår ett förslag som betonar att hårdare straff gentemot unga inte minskar kriminalitet. Sverige

behöver istället rusta välfärden och öka jämlikheten och det behövs fler närvarande poliser, förstärkning av brottsutredande verksamhet, resurser till förskolor, skolor och socialtjänst samt fokus på innehåll i de straffsätser som redan finns, inte minst på destruktiva maskulinitetsideal som bidrar till och genererar kriminalitet.

Ordförande ställer proposition på bifall till arbetsutskottets förslag mot Torbjörn Tegnhammars (M) avslagsyrkande och Emma-Lina Johanssons (V) avslagsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar bifalla arbetsutskottets förslag.

Reservationer och särskilda yttranden

Torbjörn Tegnhammar (M), Håkan Fäldt (M) och Helena Nanne (M) reserverar sig mot beslutet och lämnar in en skriftlig reservation, bilaga 11.

Magnus Olsson (SD) och Anders Olin (SD) reserverar sig mot beslutet och lämnar in en skriftlig reservation, bilaga 12.

Emma-Lina Johansson (V) reserverar sig mot beslutet och lämnar in en gemensam skriftlig reservation, bilaga 13.

Charlotte Bossen (C) avser att lämna in ett särskilt yttrande, men vid protokollets justering har inget särskilt yttrande lämnats in, se bilaga 14.

Beslutet skickas till

Justitiedepartementet
Arbetsmarknads- och socialnämnden

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut KSAU 201109 §649
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 201109 Remiss från Justitiedepartementet - Slopad straffrabatt för unga myndiga (SOU 2018:85)
- Förslag till yttrande - Remiss från Justitiedepartementet - Slopad straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet
- Remiss från Justitiedepartementet - Slopad straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet
- Slopad straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 200923 § 264 med Särskilt yttrande (M+C), (SD) och (V)
- Mail från gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen att nämnden avstår från att yttra sig

Reservation

Kommunstyrelsen 2020-11-11

Ärende 10. Remiss från Justitiedepartementet - Slopad straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet

Moderaterna yrkade att yttrandet skulle ändras till följande lydelse:

”Kommunstyrelsen ser positivt på att åtgärder nu vidtas för att myndiga personer som begår brott ska mötas av riktiga straff. Det är dock beklagligt att utredningen inte når hela vägen fram. Kommunstyrelsen förordar att straffrabatten för unga ska avskaffas i sin helhet. Det är oerhört viktigt för brottsoffrens möjlighet till upprättelse att deras förövare får ordentliga straff. Kränkningen är inte mindre bara för att förövaren är under 21 år.”

Då vårt förslag ej vann gehör reserverar vi oss till förmån för eget förslag.

Torbjörn Tegnhammar (M)

Håkan Fäldt (M)

Helena Nanne (M)

Med instämmande av

John Roslund (M)

John Eklöf (M)

Tony Rahm (M)

Reservation

Kommunstyrelsen

Ärendenummer: STK-2020-1083

Remiss från Justitiedepartementet – Slopad straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet

Sverigedemokraterna yrkade bifall till Moderaternas yrkande att införa följande text i yttrandet:

”Kommunstyrelsen ser positivt på att åtgärder nu vidtas för att myndiga personer som begår brott ska mötas av riktiga straff. Det är dock beklagligt att utredningen inte når hela vägen fram. Kommunstyrelsen förordar att straffrabatten för unga ska avskaffas i sin helhet. Det är oerhört viktigt för brottsoffrens möjlighet till upprättelse att deras förövare får ordentliga straff. Kränkningen är inte mindre bara för att förövaren är under 21 år.”

Då vårt yrkande inte fick gehör reserverar vi oss mot beslutet.

Magnus Olsson (SD)

Anders Olin (SD)

Nima Gholam Ali Pour (SD)

Rickard Åhman – Persson (SD)

2020-11-11

Vänsterpartiet

Reservation

Kommunstyrelsen 2020-11-11: Ärende 10. Remiss från Justitiedepartementet - Slopade straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet

Vänsterpartiet anser, i likhet med rådande forskning, att hårdare straff gentemot unga inte minskar kriminalitet. All tillgänglig statistik talar för att ungdomsbrottsligheten minskar, även allvarligare brottstyper. Mot den bakgrunden finns inte något empiriskt eller erfarenhetsbaserat stöd för skärpta påföljder gentemot unga, och frågan blir då istället politisk symbolpolitik utifrån ett rådande debattklimat om "hårdare tag".

Dels har ungas kriminalitet de facto minskat och dels så begår de allra flesta unga brott under en kort del av sitt liv för att sedan leva välanpassade liv. De allra flesta unga som blir dömda gör sig heller inte skyldiga till upprepade brottslighet. Detta förslag skulle göra Sverige till det land i Norden, samt Tyskland, som har den hårdaste synen och straffen på ungas brottslighet. Det skulle dessutom krävas statliga miljardsatsningar på utbyggnad av Kriminalvården och SIS-institutioner om förslaget går igenom.

Istället för att fokusera på väl kända åtgärder som minskar kriminalitet långsiktigt så fokuserar den politiska majoriteten på repressalier mot unga människor. Sverige behöver istället rusta välfärden och öka jämlikheten. Avsaknaden av adekvata resurser till socialtjänst och skolor, en statlig bostadspolitik, privatiseringar av kritiska samhällsfunktioner samt friskolereformen har under decennier bidragit till en ökad segregation som har lämnat vissa barn och unga efter.

Den straffrättsliga särbehandlingen för unga är väl förankrad i forskning och tar hänsyn till det faktum att hårdare straff kan komma att fungera kontraproduktivt och motverka återanpassning i samhället. Repressionshöjningar leder till en repressionsspiral med återkommande krav på skärpning. Istället behövs det fler närvarande poliser, förstärkning av brottsutredande verksamhet, resurser till förskolor, skolor och socialtjänst, samt fokus på innehåll i de straffsätser som redan finns, inte minst på destruktiva maskulinitetsideal som bidrar till och genererar kriminalitet.

Malmö 2020-11-11

Emma-Lina Johansson (V)

**Med instämmande av
*Anders Skans (V)***

Kommunstyrelsen 2020-11-11**Ärende 10: Remiss från Justitiedepartementet – Slopad straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet**

Centerpartiet anmälde vid kommunstyrelsens sammanträde den 11 november att inkomma med ett särskilt yttrande. Vid justeringen av protokollet har inget särskilt yttrande lämnats in.